

บทที่ 8

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ในส่วนท้ายสุดของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นบทสรุปของผลการวิเคราะห์ลักษณะของการสร้างผังจินตนาการทางเพศที่ปรากฏและได้รับการเผยแพร่ในสื่อมวลชนไทย

จากการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยในเบื้องต้นแรกคือเพื่อเข้าใจถึงลักษณะของการสร้างผังจินตนาการทางเพศที่ปรากฏและได้รับการเผยแพร่ในสื่อมวลชน ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ 2 ประเภท คือ สื่อสำหรับชายหญิงรักต่างเพศ และสื่อสำหรับชายรักร่วมเพศ ซึ่งเป็นสื่อปีที่ปรากฏในสังคมไทยชัดเจนที่สุด โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ด้วยการอาศัยสัญวิทยาเป็นเครื่องมือสำคัญ

จากวิธีการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ทำให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนเกี่ยวกับลักษณะของการสร้างผังจินตนาการทางเพศในสื่อมวลชนไทย ดังข้อสันนิษฐานของการวิจัยทุกประการ

สื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศสำหรับชายหญิงรักต่างเพศ ปรากฏลักษณะของการสร้างผังจินตนาการในเนื้อหาที่เป็นเรื่อง และภาพ (ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว) ดังต่อไปนี้

1. การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนที่ไม่ใช่คู่รักของตนเอง
2. การมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก
3. การมีความสัมพันธ์ทางเพศที่เกิดขึ้นโดยการบังคับ
4. การสังเกตการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมทางเพศ
5. การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนแปลกหน้า
6. การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศเดียวกัน
7. การมีเพศสัมพันธ์กับคนหลายคนในเวลาเดียวกัน
8. การมีเพศสัมพันธ์ติดต่อกันหลายครั้งในคราวเดียว

9. ความบริสุทธิ์และการเสียความบริสุทธิ์
10. การทำออร์รัลเซ็กซ์ (oral sex) และการก๊อปปี้ก๊อปปี้
11. การสำเร็จความใคร่
12. บุคคลในจินตนาการมีอายุน้อยหรือมีสถานภาพที่แสดงถึงลักษณะความเป็น

ชายที่เด่นชัด

13. บุคคลในจินตนาการมีรูปร่างหน้าตาดี
14. การให้คุณค่ากับการบรรยายลักษณะอวัยวะเพศ
15. การใช้สิ่งแทนอวัยวะเพศ
16. การมีเพศสัมพันธ์ในที่แปลก
17. การส่งเสียงครวญครางและการพูดจากระหว่างมีเพศสัมพันธ์
18. การฝันจินตนาการถึงอวัยวะเพศและการได้มีเพศสัมพันธ์
19. การมีเพศสัมพันธ์กันเองระหว่างญาติพี่น้อง
20. การมีเพศสัมพันธ์โดยใช้ความรุนแรง
21. การแสดงให้เห็นถึงสัดส่วน เรือนร่าง และอวัยวะเพศ
22. บุคคลในจินตนาการแต่งกายแปลก

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบลักษณะจินตนาการที่ค้นพบในสื่อที่นำมาศึกษา กับจินตนาการของชายหญิงตามลักษณะในเชิงจิตวิทยาซึ่ง Masters และ Johnson ได้ศึกษาไว้ พบว่ามีส่วนที่สอดคล้องตรงกันทั้งหมด 7 ลักษณะ คือ การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนที่ไม่ใช่คู่รักและเป็นคู่รักของตนเอง การมีความสัมพันธ์ทางเพศที่เกิดขึ้นโดยการบังคับ การสังเกตการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมทางเพศ การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนแปลกหน้า การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศเดียวกัน และการมีเพศสัมพันธ์กับคนหลายคนในเวลาเดียวกัน

สำหรับสื่อมวลชนที่น่าเสนอเรื่องราวทางเพศสำหรับชายรักร่วมเพศปรากฏลักษณะของการสร้างฝันจินตนาการในเนื้อหาที่เป็นเรื่องและภาพ (ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว) ดังต่อไปนี้คือ

1. การฝันจินตนาการถึงภาพผู้ชายเปลือยกาย
2. การมีความสัมพันธ์ทางเพศที่เกิดขึ้นโดยการบังคับ
3. การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้หญิง

4. การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับชายแปลกหน้า
5. การมีเพศสัมพันธ์กับคนหลายคนในเวลาเดียวกัน
6. การแอบดู
7. การสำเร็จความใคร่
8. การทำออร์แกสมิซึม การกลืนกินอสุจิ และการร่วมเพศทางทวารหนัก
9. การมีเพศสัมพันธ์ในที่แปลก
10. การมีเพศสัมพันธ์กับคนที่ไม่ใช่คู่รัก
11. การมีเพศสัมพันธ์กับคนที่ เป็นคู่รัก
12. การมีเพศสัมพันธ์ติดต่อกันหลายครั้งในคราวเดียว
13. ความบริสุทธิ์และการเสียความบริสุทธิ์
14. บุคคลในจินตนาการมีสถานภาพในสังคมอันเป็นที่ต้องการของชายรักร่วมเพศ
15. บุคคลในจินตนาการมีรูปร่างหน้าตาดี
16. การให้คุณค่ากับการบรรยายลักษณะอวัยวะเพศ
17. การใช้สิ่งแทนอวัยวะเพศ
18. การส่งเสียงครวญครางและพูดจากันระหว่างมีเพศสัมพันธ์
19. การมีเพศสัมพันธ์โดยใช้ความรุนแรง
20. การแสดงให้เห็นสัดส่วน เรือนร่าง และอวัยวะเพศ
21. บุคคลในจินตนาการแต่งกายแปลก

Masters และ Johnson ได้ศึกษาแบบของการจินตนาการทางเพศของชายรักร่วมเพศ ซึ่งพบบ่อยที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่ การฝันจินตนาการถึงภาพผู้ชายเปลือยกาย การมีความสัมพันธ์ทางเพศที่เกิดขึ้นโดยการบังคับ การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้หญิง การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับชายแปลกหน้า และการมีเพศสัมพันธ์กับคนหลายคนในเวลาเดียวกัน ในการวิเคราะห์สื่อสิ่งพิมพ์ และวิดีโอเทปดังผลที่แสดงข้างต้น จะพบว่าส่วนหนึ่งสอดคล้องกับการค้นพบของ Masters และ Johnson

การสร้างเนื้อหาจินตนาการในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งกระทำโดยผู้ผลิตสื่อมวลชนทั้งสองประเภท (ชายหญิงรักร่วมเพศ และชายรักร่วมเพศ) สามารถแสดงเปรียบเทียบดังตาราง

ตารางที่ 9 ตารางแสดงการเปรียบเทียบจินตนาการลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏในสื่อมวลชน
ที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศเกี่ยวกับชายหญิงรักต่างเพศและรักร่วมเพศ

ลักษณะของจินตนาการ	สื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ สำหรับชายหญิงรักต่างเพศ				สื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ สำหรับชายรักร่วมเพศ			
	คอลัมน์ตอบปัญหา	หนังสือไป		วิดีโอไป	คอลัมน์ตอบปัญหา	หนังสือไป		วิดีโอไป
		ภาพ	เรื่อง			ภาพ	เรื่อง	
1. การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนที่ไม่ใช่คู่รักของตนเอง	/		/	/	/		/	/
2. การมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก	/		/	/	/		/	/
3. การมีเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นโดยการบังคับ	/	/	/	/	/		/	/
4. การสังเกตการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมทางเพศ		/	/	/	/		/	/
5. การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนแปลกหน้า			/	/	/		/	/
6. การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนเพศเดียวกัน (ชาย, หญิง) มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศตรงข้าม	/	/	/	/	/	/	/	/
7. การมีเพศสัมพันธ์กับคนหลายคนในเวลาเดียวกัน		/	/	/	/		/	/

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลักษณะของจินตนาการ	สื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ สำหรับชายหญิงรักต่างเพศ				สื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ สำหรับชายรักร่วมเพศ			
	คอลัมน์ตอบปัญหา	หนังสือโป๊		วิดีโอโป๊	คอลัมน์ตอบปัญหา	หนังสือโป๊		วิดีโอโป๊
		ภาพ	เรื่อง			ภาพ	เรื่อง	
8. การมีเพศสัมพันธ์ติดต่อกันหลายครั้งในคราวเดียว	/		/		/		/	/
9. ความบริสุทธิ์และการเสียความบริสุทธิ์	/		/				/	
10. การทำออร์แกซึ่มซ์และการกลืนกินน้ำสุจิ	/	/	/	/	/	/	/	/
11. การสำเร็จความใคร่	/	/	/	/	/	/	/	/
12. บุคคลในจินตนาการมีอายุน้อยหรือมีสถานภาพที่แสดงถึงความ เป็นชายที่เด่นชัด	/	/	/	/	/	/	/	/
13. บุคคลในจินตนาการมีรูปร่างหน้าตาดี	/	/	/	/	/	/	/	/
14. การให้คุณค่ากับการบรรยายลักษณะอวัยวะเพศ	/	/	/	/	/	/	/	/
15. การใช้สิ่งแทนอวัยวะเพศ	/	/	/			/	/	/

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลักษณะของจินตนาการ	สื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ สำหรับชายหญิงรักต่างเพศ			สื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ สำหรับชายรักร่วมเพศ			
	คอลัมน์ตอบปัญหา	หนังสือไป		วิดีโอไป	คอลัมน์ตอบปัญหา	หนังสือไป	
		ภาพ	เรื่อง			ภาพ	เรื่อง
16. การมีเพศสัมพันธ์ในที่แปลก		/	/	/	/	/	/
17. การส่งเสียงครวญครางและการพูดจาเกินระหว่างมีเพศสัมพันธ์			/	/		/	/
18. การฝันจินตนาการถึงอวัยวะเพศ และการได้มีเพศสัมพันธ์			/	/		/	/
19. การมีเพศสัมพันธ์กันเองระหว่างญาติพี่น้อง			/				
20. การมีเพศสัมพันธ์โดยใช้ความรุนแรง	/	/	/			/	/
21. การแสดงให้เห็นถึงสัดส่วน เรือนร่างและอวัยวะเพศ		/	/		/	/	/
22. บุคคลในจินตนาการแต่งกายแปลก		/					
23. การร่วมเพศทางทวารหนัก					/	/	/

เนื้อหาจินตนาการในลักษณะดังกล่าวทั้งในสื่อสำหรับชายหญิงรักต่างเพศ และชายรัก
 ร่วมเพศ ปรากฏในรูปแบบ (form) ต่าง ๆ ได้แก่

สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์

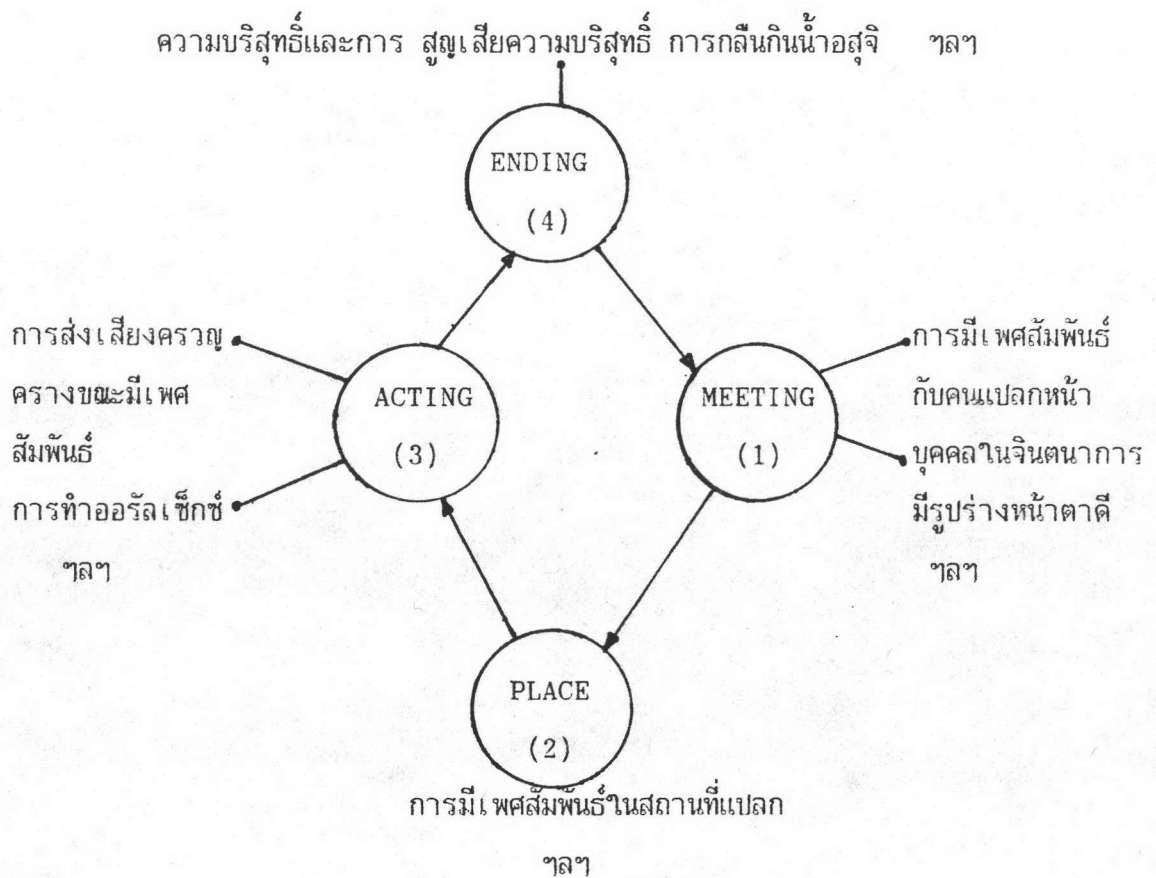
1. คอลัมน์ตอบปัญหาเพศ
2. คอลัมน์เล่าประสบการณ์ทางเพศ
3. เรื่องสั้น
4. นวนิยายเรื่องยาว
5. บทความสารคดี
6. คอลัมน์ประกาศหามิตร
7. โฆษณาวิดีโอ

สำหรับสื่อวิดีโอเทป

1. เรื่องยาว
2. เรื่องยาวที่มีภาคต่อ
3. เรื่องสั้น

จินตนาการทางเพศลักษณะต่าง ๆ ที่ฝังตัวอยู่ในรูปแบบการนำเสนออันหลากหลาย
 ข้างต้น ถูกผู้ผลิตสร้างขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมโดยการกำหนดโครงเรื่องที่มีแบบแผนค่อนข้าง
 ชัดเจนตายตัว โครงเรื่องดังกล่าวคือโครงสร้าง (structure) สำคัญที่จินตนาการในลักษณะ
 ต่าง ๆ จะเกาะเกี่ยวอยู่ภายในโครงสร้างนั้น จากการวิเคราะห์พบว่าโครงสร้างซึ่งมีลักษณะ
 ชัดเจนตายตัว ในทุกสื่อที่ศึกษาประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้คือ บุคคลในจินตนาการและการพบ
 กันของบุคคลในจินตนาการ (meeting) สถานที่ของการพบกันของบุคคลในจินตนาการและหรือ
 สถานที่ประกอบกิจกรรมทางเพศ (place) การมีเพศสัมพันธ์ (acting) และจุดสิ้นสุด
 (ending)

ส่วนต่าง ๆ ภายในโครงเรื่องนี่เอง คือแหล่งบรรจุจินตนาการลักษณะต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โครงสร้างของเรื่องราวที่ผู้ผลิตสร้างขึ้น รวมทั้งจินตนาการที่ประกอบกันขึ้นภายในโครงสร้าง อาจแสดงได้ด้วยแผนภาพดังนี้

แผนภูมิที่ 5 แผนภูมิแสดงโครงสร้าง (structure) ของการสร้างฝันจินตนาการในเรื่อง

เนื้อหาจินตนาการในลักษณะต่าง ๆ ที่ผู้ผลิตสร้างขึ้น และบรรจุไว้ในแต่ละส่วนของโครงสร้างข้างต้นนั้น ผู้ผลิตมีวิธีการนานาประการในการสร้างและส่งผ่านความหมายในแต่ละลักษณะจินตนาการไปยังผู้รับสาร ดังนี้

1. การใช้คำ ภาษา และรหัสที่แสดงความหมายด้วยตัวของมันเองทันที (presentational code)

การสร้างควมหมายด้วยวิธีการนี้เป็นวิธีหลักที่ผู้ผลิตสื่อนำมาใช้ สื่อมวลชนทุกประเภทที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศอย่างโจ่งแจ้ง จะสะท้อนให้เห็นความหมายในจินตนาการซึ่งถูกสร้างและส่งผ่านมาโดยวิธีการนี้ สื่อใดยังมีความโจ่งแจ้งมาก สื่อนั้นก็ยังมีระดับของการใช้รหัส "presentational code" มากยิ่งขึ้นเท่านั้น อาจกล่าวได้ว่า ระดับของความโจ่งแจ้งในแต่ละสื่อ หมายถึงระดับของการใช้ "presentational code" นั้นเอง ด้วยวิธีการนี้ผู้ผลิตสามารถส่งผ่านความหมายที่เกี่ยวกับเรื่องเพศในรูปของจินตนาการรูปธรรมสู่ผู้รับสารได้อย่างตรงไปตรงมา และง่ายตายที่สุด หรือในอีกนัยหนึ่งก็คือสื่อมวลชนไม่ได้ทำอะไรนอกเหนือไปจากการปล่อยให้จินตนาการที่ถูกสร้างขึ้นด้วยวิธีการนี้ ได้ทำหน้าที่โดยตัวของมันเอง และด้วยตัวของมันเองอย่างเต็มที่และเป็นอิสระ

2. การใช้วิธีอุปมาเปรียบเทียบ (metaphor)

จากการวิเคราะห์ลักษณะของการสร้างฝันจินตนาการทางเพศโดยใช้ "สัญลักษณ์" เป็นเครื่องมือ พบว่าการใช้อุปมาเปรียบเทียบเป็นวิธีการสร้างสารและความหมายของจินตนาการในอีกลักษณะหนึ่งที่ถูกผลิตจินตนาการเลือกใช้ ความหมายเหล่านี้ถูกถ่ายทอดออกมาโดยการเรียนรู้ของกลุ่มผู้รับสารเป้าหมาย และการใช้รหัสที่สอดคล้องต้องกันระหว่างผู้ผลิตและผู้รับสาร

3. การใช้อุปลักษณ์ (metonymy)

วิธีการสร้างควมหมายในจินตนาการของผู้ผลิตอีกลักษณะหนึ่งก็คือ การใช้อุปลักษณ์ ความหมายที่เป็นเนื้อหาของจินตนาการลักษณะต่าง ๆ สามารถถูกส่งผ่านไปถึงผู้รับสารได้โดยอาศัยการตีความ การถอดรหัสและการเรียนรู้ในสังคมเป็นสำคัญ

4. การใช้คำคู่ตรงข้ามสร้างควมหมาย

การวิเคราะห์เนื้อหาจินตนาการด้วยวิธี "paradigmatic" ทำให้เข้าใจว่าคู่ตรงข้ามถูกผู้ผลิตจินตนาการนำมาใช้เพื่อสร้างควมหมายทางเพศในจินตนาการ ผู้รับสารจำเป็นต้องอาศัยการตีความหมาย เพื่อที่จะสามารถรับสารได้ถูกต้องตรงตามกับผู้ผลิตต้องการจะสื่อ

เนื้อหาจินตนาการทางเพศ รวมทั้งความหมายในจินตนาการที่ถูกสร้างขึ้นโดยผู้ผลิตสื่อที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศด้วยวิธีการต่าง ๆ จะสามารถทำให้ผู้รับสารซึ่งเมื่อเปิดรับและเข้าใจความหมายตรงตามที่ต้องการจะสื่อแล้ว เกิดจินตนาการในใจตน เนื้อหาและความหมายเหล่านี้จะทำหน้าที่ให้การพึงพาแก่ผู้รับสาร โดยสร้างความบันเทิง ผ่อนคลายและลดความเครียดทางเพศแก่ผู้รับสาร รวมทั้งนำพาผู้รับสารหลีกเลี่ยง (escape) จากปัญหาทางเพศ และความคับข้องใจอันเกิดจากความต้องการในชีวิตจริงไม่ได้รับการตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การสร้างฝันจินตนาการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับสารนี้ จึงก่อประโยชน์แก่คนในสังคมผู้เปิดรับโดยตรง แม้ว่าจะมีเสียงคัดค้านกับการเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ รวมทั้งความพยายามในการกำจัดสื่อที่อาจเรียกว่า "สื่อลามก" นี้ให้หมดไป แต่ทุกวันนี้ในสังคมมนุษย์ทั่วโลกก็ยังปรากฏสื่อดังกล่าวเผยแพร่อยู่ทั่วไป และนับวันยิ่งทวีปริมาณและความเข้าถึงกลุ่มชนทุกประเภทอีกด้วย

ตราบาใดที่มนุษย์ยังคงดำรงเผ่าพันธุ์ด้วยการประกอบกิจกรรมทางเพศ ตราบนั้นสื่อชนิดนี้ก็จะดำรงคงอยู่เคียงข้างเผ่าพันธุ์มนุษย์ต่อไป และตราบาใดที่มนุษย์ยังมีสมอง และความต้องการที่จะแสดงออกที่จะถ่ายทอดความคิดฝันของตนให้ผู้อื่นรับทราบ ตราบนั้น จินตนาการทางเพศก็ไม่อาจสาปสูญ และไม่มีผู้ใดขัดขวางได้ บทบรรณาธิการในหนังสือฉบับหนึ่ง อาจใช้เป็นสิ่งยืนยันข้อคิดเห็นนี้ได้

Why should it ever have been thought that the law must be evoked to suppress sexual fantasy? ...Fantasy is not a weak indulgence for which we need to apologize. It plays an important part in everyone's life. It is a kind of wish fulfillment. What we would like to do, but for various reasons are unable to put into practice, is acted out in imagination. A great deal of literature, for example, owes its appeal to the fact that the daydreams of a large public

are expressed in a more vivid form than their unaided imagination can achieve.

Eustance Chesser, M.D.

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยเรื่องลักษณะของการสร้างฝันจินตนาการในสื่อมวลชนไทยนี้ สำเร็จลงโดยสมบูรณ์เนื่องด้วยมีข้อจำกัดของการวิจัยอยู่หลายประการ

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะสื่อมวลชนที่เผยแพร่ในสังคมไทย โดยเฉพาะใน กรุงเทพมหานคร เท่านั้น ทั้งนี้เพราะถือว่ากรุงเทพฯ คือตลาดใหญ่ของสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ เราจะพบสื่อประเภทนี้ได้ทั่วไปและการเก็บข้อมูลก็กระทำได้ง่าย
2. สื่อมวลชนที่เลือกนำมาศึกษาได้แก่สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อวิดีโอเทปเท่านั้น เนื่องด้วยสื่อทั้ง 2 ประเภท ปรากฏจินตนาการทางเพศชัดเจนกว่าสื่ออื่น ๆ
3. สื่อทั้ง 2 ประเภทที่ศึกษาเลือกศึกษาเฉพาะสื่อที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ สำหรับชายหญิงรักต่างเพศ และสื่อที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศสำหรับชายรักร่วมเพศ หรือ หนังสือโป๊ชายหญิงและหนังสือเกย์ เท่านั้น ทั้งนี้ไม่ได้นำสื่อที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศ สำหรับหญิงรักร่วมเพศมาศึกษา เพราะในสังคมไทยยังไม่ปรากฏสื่อประเภทนี้อย่างเด่นชัด
4. ระยะเวลาของสื่อที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเฉพาะสื่อที่มีการจำหน่ายหรือการแพร่กระจายสู่ผู้รับสารในช่วงเดือนตุลาคม 2534 เท่านั้น ด้วยเหตุผลที่สำคัญคือ ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการศึกษาแบบภาคตัดขวาง ซึ่งเชื่อว่าการศึกษาสื่อทุกชนิดในห้วงเวลาใดก็ตาม ย่อมได้ผลออกมาถูกต้องตรงกัน
5. การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งเน้นการศึกษาเฉพาะเนื้อหาของสื่อมวลชน ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาผู้รับสาร หรือตัวผู้ผลิตสารแต่อย่างใด

จากการกำหนดข้อจำกัดของการวิจัยดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้สนใจศึกษาสื่อมวลชนในลักษณะใกล้เคียงกันนี้ สามารถศึกษาต่อไปได้อีก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. เพื่อเป็นการยืนยันถึงลักษณะของการสร้างผังจินตนาการทางเพศว่ามีลักษณะประจำคั้งปรากฏในสื่อมวลชน การศึกษาวิจัยในหัวข้อเดียวกันนี้ อาจจะทำต่อไปกับสื่อมวลชนที่เผยแพร่ไม่เฉพาะแต่ในประเทศไทยเท่านั้น การวิเคราะห์สื่อที่เผยแพร่ในสังคมตะวันตกก็ควรจะได้รับพิจารณาด้วย
2. หากเป็นไปได้ การวิจัยในเรื่องแนวเดียวกันต่อไป ควรจะได้นำสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศสำหรับหญิงรักร่วมเพศโดยเฉพาะซึ่งปรากฏชัดเจนแล้วในสังคมตะวันตกมาศึกษาวิเคราะห์ เพื่อขยายขอบเขตของความรู้เกี่ยวกับลักษณะการสร้างผังจินตนาการทางเพศให้กว้างขึ้น
3. การวิจัยต่อไป อาจจะศึกษาสื่อเฉพาะสื่อใดสื่อหนึ่ง แต่ขยายช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลให้ยาวนานขึ้น เช่น 6 เดือน หรือ 1 ปี เพื่อพิสูจน์ผลการวิจัยว่าถูกต้องตรงกัน
4. การศึกษาเรื่องในแนวเดียวกันนี้ในระดับลึก อาจทำได้ต่อไปโดยการศึกษาตัวผู้ผลิตและผู้รับสารโดยตรง เพื่อความเข้าใจถึงการสร้างผังจินตนาการในใจ รวมทั้งประโยชน์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการเปิดรับสื่อประเภทนี้
5. การค้นหาความรู้เกี่ยวกับการปรับเนื้อหาของสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้โดยเหมาะสมและไม่เกิดโทษ อาจเป็นอีกหนทางหนึ่งซึ่งผู้สนใจศึกษาสื่อมวลชนในแนวนี้จะทำได้